

Miljöchecklista kort- och dokumentärfilm

Vi behöver hjälpas åt att ta ett större ansvar för att minska vår negativa klimatpåverkan.

Liksom andra delar av våra liv behöver vi också se över hur vårt arbete med film kan förändras för att skapa mindre påverkan på naturen runt oss och globalt. I den här handboken bjuder vi på några tips på hur det går att applicera ett miljötänk i de olika stegen i framställandet av en film.

Planera produktionen och leda arbetet

Den person som är ansvarig för produktionen har också yttersta ansvaret för miljöarbetet. Ofta är det en producent men kanske är du en regissör eller fotograf som producerar din egen film.

De viktigaste besluten fattas i planeringsfasen, men tänk på att miljöarbetet sedan ska genomsyra alla filmens faser:

- Utveckling
- Planering och förproduktion
- Inspelning
- Avrustning
- Lansering

Gör en miljöpolicy

Det första steget är att göra en plan för hur miljöarbetet ska bedrivas inom produktionen. Det behöver inte vara så komplicerat och det kan ibland räcka med några punkter där åtgärder beskrivs, till exempel att ni ska äta växtbaserad mat och inte flyga. När ni gör listan är det bra att börja fundera över vilka era tänkbara miljöbovar är och sedan fokusera på arbetsmetoder som minskar dessa.

Denna checklista föreslår arbetsmetoder som ni kan inkludera i er policy. Policydokumentet ska sedan flitigt kommuniceras till alla som involveras i produktionen. En policy som inte kommuniceras är en policy som inte leder till någon miljönytta.

- **INSPELNINGSPLATSERNA**

Var ni väljer att spela in filmens olika scener spelar stor roll för möjligheten att planera en miljösmart logistik. Leta efter inspelningsplatser som ligger inom ett begränsat geografiskt område.

- **SKÅDESPELARE OCH TEAM**

Genom att engagera lokala skådespelare och team minskar ni också transporterna.

- **VÄG IN MILJÖASPEKT OCH STÄLL KRAV PÅ PERSONAL OCH LEVERANTÖRER**

Lyft alltid fram er miljöpolicy och fråga efter ett miljötänk när ni engagerar personal och tar in tjänster. Fundera över hur miljön påverkas i alla era beslut och låt den mest miljövänliga metoden styra era val.

- **BUDGETERA FÖR MILJÖN**

Ibland kan ett miljövänligt val kosta lite mer och det är bra att tänka på vilka kostnader kopplat till miljöarbetet man ska ta höjd för. När en budget genomsyras av ett miljötänk ser man också tydligt var det går att göra besparingar till följd av ett miljötänk. Ett konkret exempel på fördyring och besparing kan vara kostnad för att hyra en elbil, då uppstår också besparing i minskad bränslekostnad.

Resor och transporter

Resor och transporter är det som påverkar utsläppen mest. En endaste kort flygresor har potential att enskilt bli den största miljöboven. För att inte flyga krävs det att ni redan i planeringsstadiet valt inspelningsplatser, skådespelare och personal inom ett geografiskt begränsat område.

Hur ni reser

Välj bort flyg. Res med tåg, som är det mest miljövänliga. Buss är också ett miljövänligare alternativ för långa resor. Om ni gör ett körschema för era inspelningsdagar, planera i såna fall för samåkning och så få transporter som möjligt.

Transporter

Gång och cykel är såklart det mest miljösmarta. Fundera över om lådcyklar kan vara ett alternativ för att transportera utrustning. I övrigt är tåg, kommunaltrafik, samåkning och helt elektrifierade fordon miljövänliga val. Planera antalet bilresor om ni behöver använda bil. Effektivisera de ärenden som görs. Planera in en dag under förproduktionen då ni åker runt och hämtar upp allt som

ni ska köpa in. Det kan spara både tid och pengar och minskar er miljöpåverkan. Om möjligt planera era inspelningsdagar så ni får så få förflyttningar som möjligt.

Det är svårt att idag hitta helt hållbara lösningar för tyngre transporter. Om ni måste hyra tyngre fordon är det mest medvetna val ni kan göra att hyra fordon som drivs på biogas. Utvecklingen av att elektrifiera fordon går snabbt. Kan ni klara er med en mindre skåpbil så finns det eldrivna redan idag.

Inköp

Konsumtion av varor är en mycket stor del av vår miljöpåverkan. Miljöpåverkan uppstår i hela livsrymden av en produkt, från det att man utvinner råvaran produkten ska tillverkas av, i tillverkningsprocessen, vid transporter och sen när den slängs.

Medvetna val kan minska miljöpåverkan

- Fundera över vad ni behöver införskaffa och gör så få inköp som möjligt.
- Hyr eller köp begagnade saker, köp inte nyproducerat.
- Köp lokalt producerade produkter och tjänster, för att gynna det lokala.
- Ge sakerna ett nytt liv när ni avrustar produktionen, sälj dem eller ge dem till välgörenhet.

Scenografi

Låna, hyr eller köp begagnad rekvisita och scenografi. Även om ni ska bygga något i till exempel studio kan ni tänka på att köpa begagnat material eller bygga om något redan befintligt. Detta går dessutom hand i hand med

ekonomin och kan ge ett mer trovärdigt intryck i filmen då begagnade varor inte behöver patineras.

Kostym

Låna, hyr eller köp begagnad kostym. Textilier har en mycket hög miljöpåverkan, släng därför aldrig textilier utan ge sådant som är helt till välgörenhet eller till en insamling som med säkerhet återvinner det.

Övrigt

Låna, hyr eller köp begagnat för allt övrigt som behöver införskaffas. Det kan vara till exempel kontorsutrustning och inspelningsutrustning vid upprättande av produktionskontor och inspelningsplats.

Mat, boende och avfall

Maten vi äter har en stor miljöpåverkan. Att välja en helt växtbaserad kost är det val som gör störst miljönytta. Men det finns också andra saker man kan tänka på.

Mat

- Servera växtbaserad mat och dryck som norm vid alla måltider och fikabord.
- Be den som lagar maten att välja råvaror efter säsong, närodlat och ekologiskt.
- Minska ert matsvinn. Ett tips är att ha mindre tallrikar och portioner samt ge överbliven mat till någon som behöver den. Försök annars få tillgång till ett kylskåp och ordna förvaringsmöjligheter så att ni kan ta reda på rester.
- Använd flergångstallrikar, -glas och -bestick. Undvik engångsartiklar.
- Ordna så att alla har en namnmärkt vattenflaska och en kaffekopp som kan användas under hela inspelningen. Köp inga nya. Återanvänd eller be personal och skådespelare att ta med egna, alternativt köp begagnat.

Boende

Om ni ska bo på hotell kan ni tänka på att välja miljömärkta boendeanläggningar. Om det inte finns någon märkning där ni måste bo kan ni fråga efter om de har en miljöpolicy. Välj ett boende som minskar transportbehovet. Även om det är dyrare kan ni tjäna in det på minskade transporter.

Avfall

- Säkerställ alltid att ni lämnar inspelningsplatsen i gott skick. Ibland när man filmar i naturen hittar man skräp som någon annan har slängt, gör djuren en tjänst och ta med det också.
- Arbeta aktivt med att förhindra att avfall uppstår. Det kan ni göra genom att planera era inköp.
- Fundera i planeringsfasen av er film över vilken typ av avfall ni kommer skapa. Gör sedan en plan för sopsortering och avfallshantering.
- Kontakta vid behov en auktoriserad avfallsmottagare i din kommun som ställer upp kärl för de avfallsfraktioner ni behöver.

Energi

Producerad energi förbrukas i nästan allt vi gör och det är viktigt att arbeta för en minskad energiförbrukning och välja rätt energikälla. I filmproduktionens kontext är det energianvändningen på inspelningsplatsen och i de lokaler ni vistas som bidrar mest till energiförbrukningen.

Ström

Gör en plan för hur ni ska energiförsörja inspelningsplatserna. Fundera över vilka behov ni kommer ha och använd alltid en fast strömkälla. Använd inte dieselaggregat eller motsvarande. Vid platser där ingen fast strömkälla finns kan en längre kabeldragning, solceller eller batteri vara lösningen.

Elavtal

Kontrollera att ett elavtal märkt "miljömärkt el" finns på de platser där ni använder el, både inspelningsplats och produktionskontor.

Ljus

Välj en metod för ljussättning där befintliga ljuskällor används. Solen är den bästa ljuskällan och den mest energisnåla utrustningen är reflektorer och speglar.

Om det inte enbart går att använda naturligt ljus så förbrukar LED-belysning minst ström. En annan fördel med LED är att det är lättare (mindre skrymmande) att arbeta med än andra tyngre lampor vilket skapar smidighet och minskar era transporter.

Kemikalier

Farliga kemiska ämnen finns i många produkter omkring oss. Dessa kemikalier kommer så småningom ut i våra vatten och naturens ekosystem, vilket leder till att människor och djur får dem i sig. Utsläpp av kemikalier sker både när en produkt tillverkas och när den konsumeras. Forskare talar om en cocktaileffekt när kemikalierna blandas och reagerar med varandra. Kunskapen kring kombinationseffekter är dålig och det är därför svårt att förutse konsekvenserna för naturens ekosystem.

- Att konsumera begagnade saker är oftast bättre än nytt.
- Tvätta kläder med skonsamma metoder, välj tvättmedel som är bra för miljön.
- Köp alltid skonsamma rengöringsprodukter. Ättika, naturlig såpa och bikarbonat är effektiva rengöringsmedel som både är naturliga och miljövänliga.
- Använd smink, schampo och annan kosmetika som är skonsam för både människa och natur. Leta efter miljömärkningar. Även när det gäller kosmetika och rengöring går det att se över användningen av engångsprodukter och undersöka om det finns andra mer hållbara alternativ.
- Försäkra er om att ni har en säker hantering av miljöfarligt avfall, till exempel elektriska apparater, färg, batterier och lysrör.

Postproduktion och lansering

När ni klipper och gör övrigt postarbete på filmen finns det också vissa saker att tänka på. Framförallt är det processer kopplade till energiförbrukning och resor som brukar vara aktuella.

- Res även i den här fasen med miljövänliga metoder.
- Arbeta med datorer och övrig teknik från en plats där det finns upprättat ett avtal för miljömärkt el.

Lansering och festivaler

När filmen är klar är det fantastiskt att som filmskapare möta en publik. Fundera över hur ni möter publiken på det mest miljövänliga sättet: resor, förbrukningsmaterial, energiförbrukning mm.

Visningar och event

Om ni har en premiärvisning och kanske ett event i samband med den så kan ni fundera över vad som serveras och hur. Köp växtbaserat, ekologiskt och avstå engångsmaterial. Ett event kan se olika ut och att arrangera det kan vara lite som att arrangera en inspelning i sig. Snegla på denna checklista igen och fundera över hur ni gör medvetna val.

Festivaler

Om filmen blir antagen på en festival, se över resmöjligheter och välj det mest miljövänliga.

Kommunicera miljöarbetet

Känner ni er stolta över ert miljöarbete är det en god sak att berätta om, både för publik och för andra filmare. Det kan inspirera andra!

EUROPEISKA
UNIONEN
Europeiska
regionala
utvecklingsfonden

Region
Västernorrland

FILM
VÄSTERNORRLAND